

Szara strefa w gospodarce odpadami z perspektywy walki z przestępczością

Gospodarowanie odpadami

**Działalność
gospodarcza**

Przestępczość

**SZARA
STREFA**

**„omijanie”
przepisów prawa
administracyjnego**

- Przestępcy zajmujący się uzyskiwaniem dochodu z wymienionego procederu dostosowują metody działania do zmieniającej się sytuacji ekonomicznej, społecznej i prawnej;
- Zorganizowane grupy przestępcze wykorzystują struktury biznesowe, co powoduje konieczność szczegółowego określania zakresu i charakteru udziału poszczególnych osób w przestępczym procederze.
- Przestępcy skupiają się na popełnianiu przestępstw gospodarczych, które przynoszą znaczne korzyści majątkowe, a których wykrycie wymaga zaangażowania zaawansowanych metod analizy śledczej; nielegalnych działań legalne struktury

Rozdział XXII Kodeksu Karnego :

Przestępstwa przeciwko środowisku

- art. 181 § 1-5 k.k. (powodowanie zniszczeń w przyrodzie)
- art. 182 § 1-4 k.k. (zanieczyszczanie środowiska w znacznych rozmiarach)
- art. 183 § 1-6 k.k. (nieodpowiednie postępowanie z odpadami)
- art. 184 § 1-3 k.k. (nieodpowiednie postępowanie z materiałami promieniowania jonizującego)
- art. 186 § 1-3 k.k. (brak dbałości o urządzenia ochronne)
- art. 187 § 1-2 k.k. (niszczenie i uszkodzanie terenów i obiektów prawnie chronionych)
- art. 188 k.k. (prowadzenie działalności zagrażającej środowisku)

PRZESTĘPSTWA TOWARZYSZĄCE-

PRZESTĘPSTWOM PRZECIWKO ŚRODOWISKU

- **Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego** (przekupstwo, sprzedajność urzędnicza, płatna protekcja, zakłócanie kontroli prowadzonej w zakresie ochrony środowiska i z zakresu prawa pracy);
- **Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów** (podrobienie i przerabianie dokumentów, faktur, poświadczenie nieprawdy w dokumentach, wystawianie faktur poświadczających nieprawdę);
- **Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu** (niegospodarność, korupcja gospodarcza, przestępstwa w systemie zamówień publicznych, pranie pieniędzy, przestępstwa na szkodę interesów Unii Europejskiej – bezprawne uzyskanie dotacji pochodzącej ze środków unijnych);
- **Przestępstwa przeciwko mieniu** (oszustwa, oszustwa gospodarcze);

NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA PODMIOTÓW ODBIERAJĄCYCH ODPADY

- **Składowanie odpadów poza ewidencją** - pojazdy przewożące odpady komunalne omijają wagę i wjeżdżają bezpośrednio na kwaterę składowiska;
- Odebrane odpady komunalne zamiast do regionalnych RIPOK-ów wskazanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, zostają przewożone przez podmioty odbierające odpady między regionami gospodarki odpadami, a następnie są **deponowane na własnym składowisku lub są porzucane** na działkach prywatnych, drogach publicznych, wyrobiskach pokopalnianych, lasach itp.

NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA PODMIOTÓW ODBIERAJĄCYCH ODPADY

- Firmy zajmujące się odbiorem odpadów **wykupują gminne składowiska, celem ich dalszej eksploatacji** oraz przeprowadzenia ich rekultywacji, a następnie niezgodnie z przepisami przywożone są tam i składowane odpady komunalne /zmieszane oraz inne odpady w tym niebezpieczne z innych regionów gospodarki odpadami;
- Korumpowanie urzędników w celu uzyskania zamówienia publicznego- **wpływanie na wynik wyboru firmy, która świadczyć będzie usługi** w zakresie zbierania i przetwarzania odpadów na terenie gminy;

NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA PODMIOTÓW ODBIERAJĄCYCH ODPADY

- Firma po uzyskaniu zgody na rekultywację terenu na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie odzysku poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. z 2015r, poz. 796) poprzez wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych tj. zapadliska ,nieeksploatowane odkrywkowe wyrobiska lub wyeksploatowane części wyrobisk **zamiast rekultywować teren dozwolonymi odpadami (gruz betonowy, gruz ceglany, odpady wykonane z ceramiki, pisakiem, kamieniami , glebą , ziemią oraz innymi materiałami) wypełnia wyrobiska w pierwszej kolejności odpadami komunalnymi, a następnie przysypuje ww. odpady grubą warstwą gruzu , ziemi oraz piasku;**

NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA PODMIOTÓW ODBIERAJĄCYCH ODPADY

- **Umyślne wywoływanie pożarów** - podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie zbierania odpadów powinien przetwarzać przyjęte odpady oraz przekształcać je na paliwo alternatywne lub przekazywać w formie segregowanego odpadu innym podmiotom zajmującym się wytwarzaniem paliwa alternatywnego w drodze procesów przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych;
- **Porzucanie odpadów i zakopywanie odpadów** - podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie zbierania odpadów wykonuje czynności pozorujące proces ich przetwarzania lub selekcji w rzeczywistości skupia się na składowaniu i magazynowaniu odpadów w ilościach ponadnormatywnych ;

NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA PODMIOTÓW ODBIERAJĄCYCH ODPADY

- **Utworzenie od podstaw lub nabywanie istniejącego podmiotu gospodarczego prowadzącego działalność w zakresie zbierania i przetwarzania odpadów na terenie dzierzawionym od gminy na tzw. „Słupa**
- **Dokonywanie fikcyjnego przetwarzania odpadów komunalnych bez ich przetworzenia w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych;**
- **Zmiana kodów odpadu „na papierze” (oszustwo w kwalifikacji odpadów)- przekazywanie odpadów na składowisko pod kodem przetworzonego odpadu ;**
- **Odpady przewożone są między województwami, a następnie porzucane na drogach publicznych, wyrobiskach, lasach;**

NIEZGODNE Z PRAWEM DZIAŁANIA PODMIOTÓW ODBIERAJĄCYCH ODPADY

- Szukanie nowych sposobów nielegalnego zagospodarowania odpadów np. **składowanie sprasowanych odpadów na polach rolnych**, nieużytkach w tzw. balotach (belach) przypominających bele słomy;
- **Składowanie** przez legalne podmioty odpadów **ponad dopuszczone limity** zawarte w pozwoleniach, wypełnianie kwater ponad dozwolone normy- naruszanie warunków posiadanych decyzji;
- **Niedozwolona rekultywacja terenu** – wypełnianie wyrobisk odpadami niedozwolonymi zmieszanyimi, innymi niż wymienionymi w decyzji;
- **Wystawianie fikcyjnych dokumentów** przyjęcia odpadów;

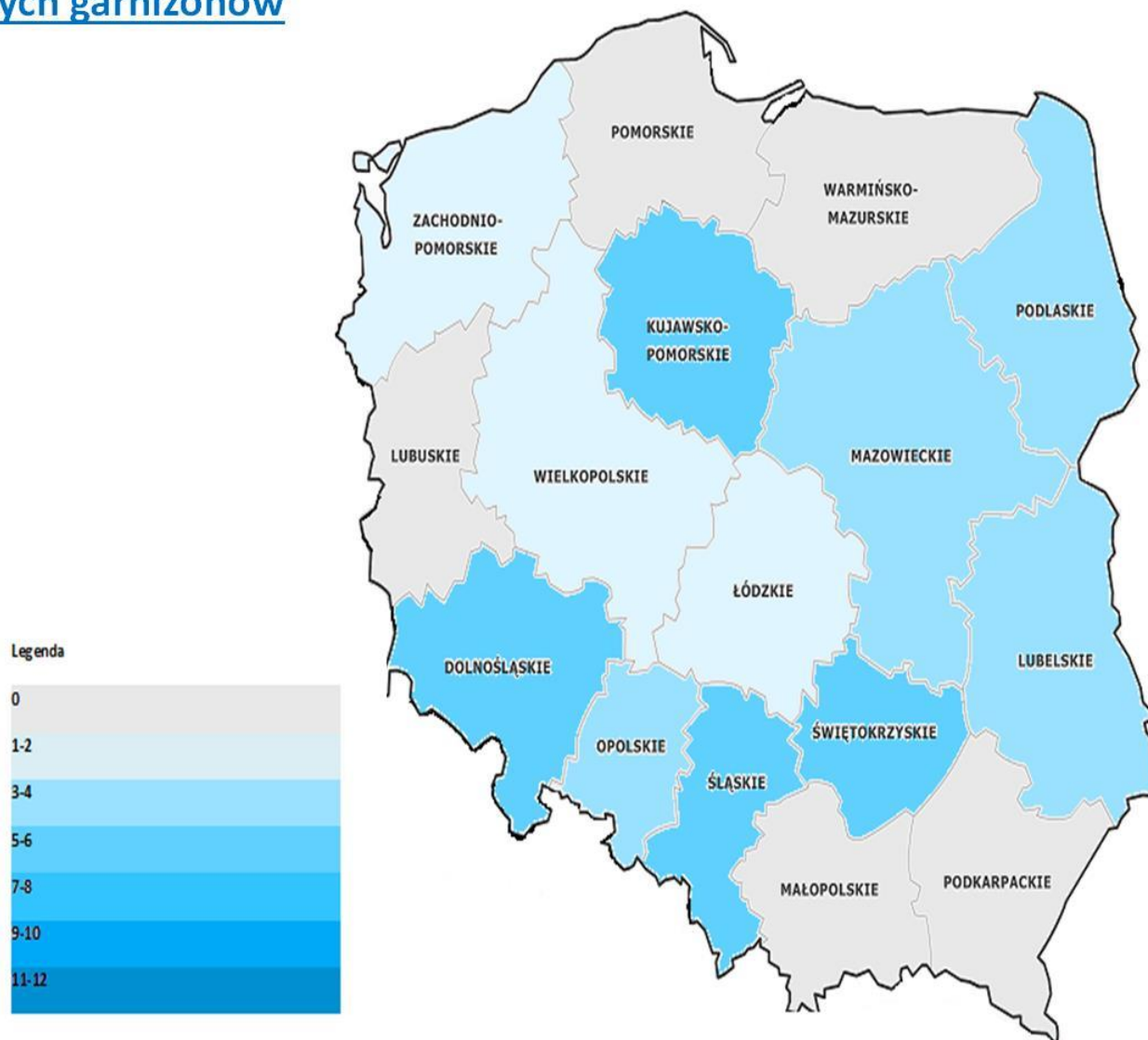

Możliwe przedsięwzięcia grup przestępczych

- **Niedozwolone składowanie odpadów niebezpiecznych** – odpady zamiast trafić do spalarni są gromadzone na terenach firm lub wynajętych magazynach
- **Korumpowanie funkcjonariuszy lub urzędników prowadzących kontrolę w miejscu zbierania, magazynowania i utylizacji odpadów** w celu: ukrycia mankamentów działania prowadzonej instalacji, wpłynięcia na uzyskanie pozytywnej opinii przeprowadzonej kontroli;
- **Korumpowanie urzędników** pod kątem wprowadzania zmian w miejscowych i wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego w celu budowy instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, nowych punktów składowania odpadów lub stacji demontażu pojazdów;

Ilość pożarów w 2019 r. – dane uzyskane na podstawie informacji tygodniowych przesyłanych z podległych garnizonów

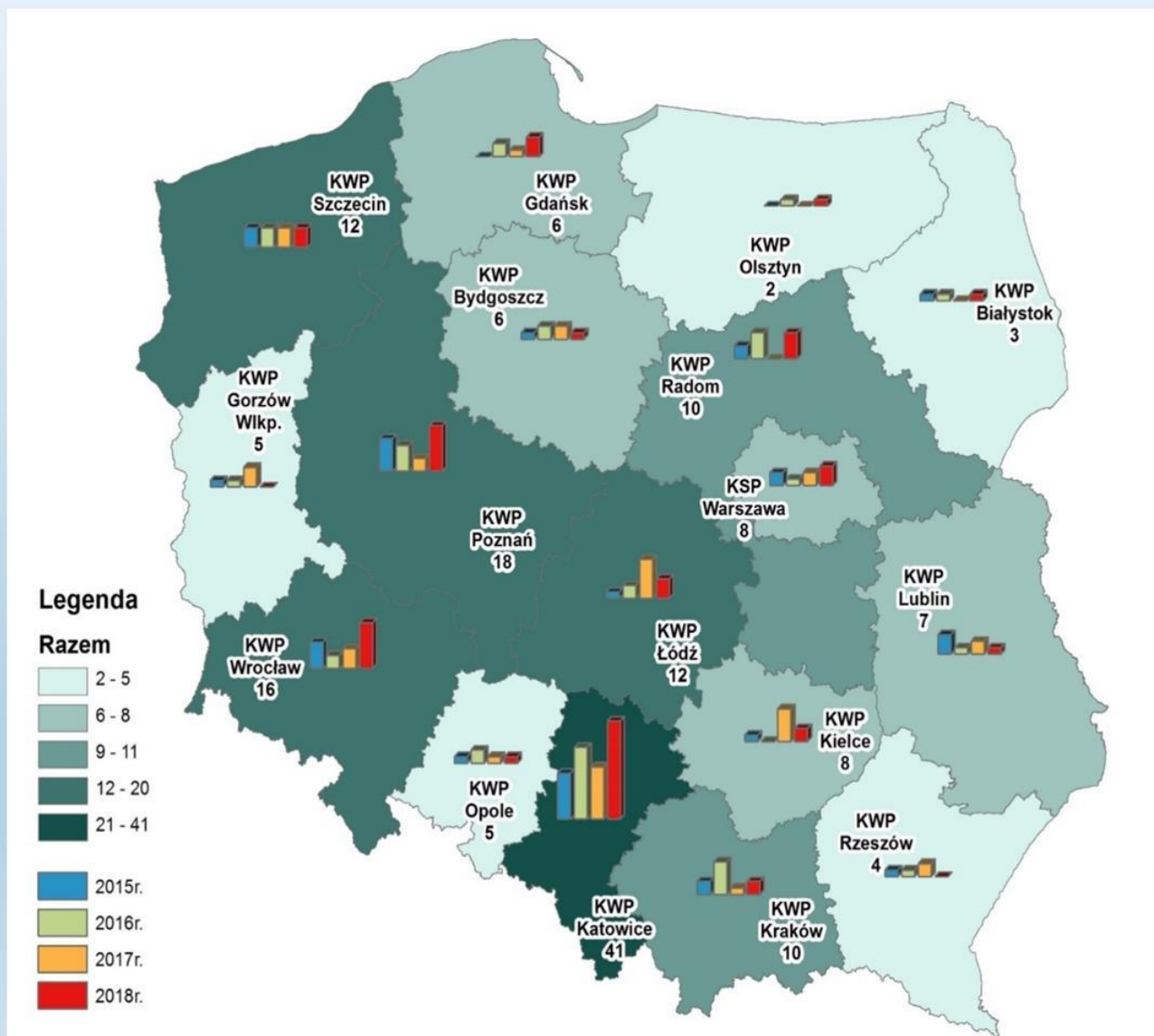

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

Przestępstwa stwierdzone - Przestępstwa przeciwko środowisku

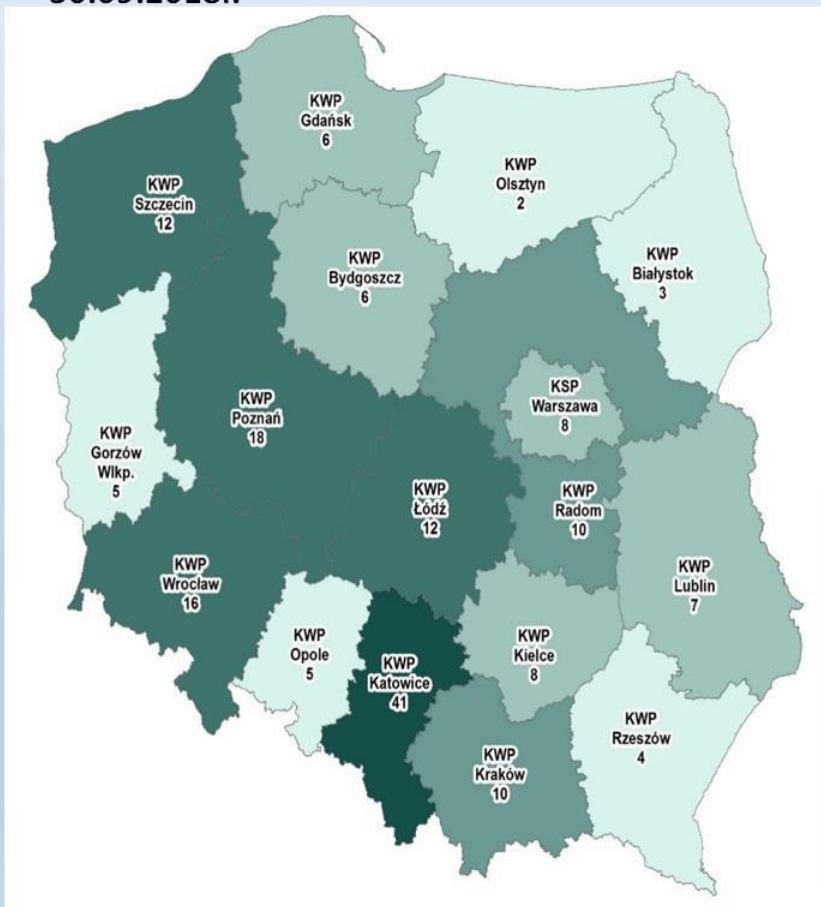
(rozdział XXII Kodeksu Karnego) wg daty zaistnienia polegające na składowaniu i transporcie odpadów*

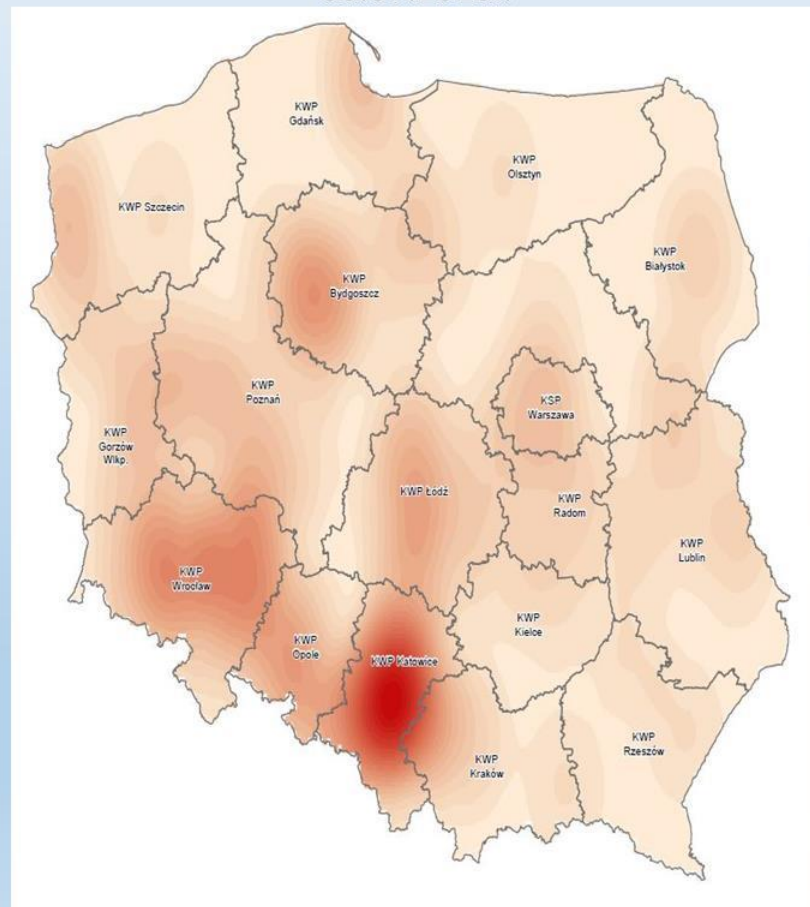

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

Przestępstwa stwierdzone przeciwko środowisku polegające na **składowaniu i transporcie odpadów** w okresie 01.01.2015 – 30.09.2018r.

Natężenie występowania pożarów w miejscach składowania, magazynowania, segregacji lub utylizacji odpadów w okresie 01.01.2018 – 08.07.2018r.

Walka z przestępczością w aspekcie finansowym

Uderzenie w szarą strefę gospodarowania odpadami

zabezpieczenie majątkowe na....

Fine,
(grzywna)

cash benefit,
(świadczenie pieniężne)

forefiture,
(przepadek)

compesation,
(środki kompensacyjne)

return cash benefits to victims
(zwrot korzyści osiągniętej przez sprawcę - pokrzywdzonemu)

Co można zrobić?

**Przepadek przedsiębiorstwa
sprawcy**

Forfeiture of a company

Przepadek korzyści rozszerzony

Benefis forfeiture

**Przepadek korzyści również w razie
śmierci sprawcy, zawieszenia
postępowania lub umorzenia z
powodu niewykrycia lub ukrywania
się sprawcy**

Benefits forfeiture - Completion of the investigation (death of the suspect)

Suspension of the investigation,

Lack of perpetrator

Konfiskata rozszerzona

Konfiskata Rozszerzona przepadek korzyści

Uderzenie w szarą strefę gospodarowania
odpadami

Przepadek przedsiębiorstwa

Uderzenie w szarą strefę gospodarowania odpadami

Zwrot korzyści pokrzywdzonemu

Uderzenie w szarą strefę gospodarowania
odpadami

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

Dziękuję za uwagę